Raadsvoorstel

Onderwerp	Raadsvoorstel Perspectiefnota 2026
Zaakid	2025-056678
Auteur	Monica Grims +31793469940 M.G.Grims@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris a.i.	Meijer, A.S.
Afdelingshoofd	Schippers H.M. (Marcel)
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	Perspectiefdebat 30 juni 2025
Programma(s)	Alle
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting	De Perspectiefnota 2026 (PN 2026) schetst op hoofdlijnen het financieel perspectief voor 2026 en de volgende jaren. Ook worden de afwijkingen over het lopende begrotingsjaar 2025 in de PN opgenomen: het Eerste Tussenbericht. De meicirculaire wordt eind deze maand verwacht en een eerste inschatting is verwerkt in deze PN 2026. **Financieel perspectief** De provincie als toezichthouder beoordeelt de begroting op structureel en reëel evenwicht. Dat houdt in dat de structurele lasten moeten worden gedekt door structurele baten. Het structureel begrotingssaldo vertoont voor het jaar 2026 een krap positief (structureel) saldo van € 1.031.000. Om dit positieve saldo te bereiken is wel een dekkingsplan nodig met bezuinigings- en dekkingsvoorstellen van ruim € 23 mln. Hierbij is als onderdeel van de bezuinigings- en dekkingsvoorstellen een bedrag van € 5 mln. onttrokken aan de algemene reserve, waarmee een deel van het zogenaamde 'surplus in de algemene reserve' is aangewend. Zonder dit dekkingsplan is sprake van een negatief totaalsaldo (incidenteel en structureel) van ruim € 24 mln. In 2027 daalt het structurele begrotingssaldo naar ruim € 8,5 mln. negatief, in 2028 ruim € 20,5 mln. negatief en in 2029 ruim € 25,1 mln. negatief. Dit als gevolg van het 'uitgestelde financiële ravijn'. Omdat het begrotingssaldo (inclusief dekkingsplan) voor 2026 nog (structureel) positief is, heeft het nu gepresenteerde tekort vanaf 2027 geen directe gevolgen voor het oordeel van de provincie in kader van het begrotingstoezicht. *Voorjaarsnota 2025 rijk* In april 2025 heeft het rijk de Voorjaarsnota 2025 gepresenteerd met daarin financiële gevolgen voor gemeenten. Er is een eerste inschatting gemaakt van de gevolgen voor de gemeente Zoetermeer van de aanstaande meicirculaire en die zijn in de PN 2026 verwerkt.

	Zo snel als mogelijk na het verschijnen van de Meicirculaire 2025 met de definitieve cijfers wordt de raad in een afzonderlijk memo op hoofdlijn over de financiële uitkomst van de meicirculaire voor het perspectiefdebat geïnformeerd.
Bijlagen	1. Perspectiefnota 2026 2. Begrotingswijziging

Raadsbesluit

Raadsvoorstel Perspectiefnota 2026
2025-056678

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 mei 2025

besluit
Perspectiefnota 2026

1. De financiële uitgangssituatie, het financieel perspectief en de gepresenteerde voorstellen voor beleidswijzigingen als uitgangspunten te nemen bij het opstellen van de ontwerp Programmabegroting 2026 – 2029 voor zover daar in de raad voldoende draagvlak voor is.

2. De financiële gevolgen van de Septembercirculaire 2024, Voorjaarsnota 2025 rijk en de eerste inschatting van de Meicirculaire 2025 in de begroting voor de jaarschijf 2025 te verwerken (OAD).

3. De voorstellen die in de vergadering van de gemeenteraad in het Perspectiefdebat door fracties naar voren zijn gebracht, voor zover deze op voldoende draagvlak kunnen rekenen, als richtinggevend te betrekken bij het opstellen van de ontwerp Programmabegroting 2026 – 2029.

4. De volgende **bezuinigings- en dekkingsvoorstellen 2026** als uitgangspunten te nemen bij het opstellen van de ontwerp Programmabegroting 2026 – 2029:

besluit nr	Progr	Omschrijving bedragen* € 1.000	2026	2027	2028	2029
4.1	OAD	Inzet surplus algemene reserve	5.000	pm	pm	pm
4.2	OAD	Ramingssystematiek (p-max-1)	1.500	1.500	1.500	1.500
4.3	OAD	Inflatie 2024 niet helemaal compenseren (-2%)	3.100	3.100	3.100	3.100
4.4	OAD	Extra verlaging prijsindexatie (toezegging 700)	500	500	500	500
4.5	ovh	Dotatie algemene reserve	290	290	290	290
4.6	ovh	Systematiek overheadtoerekening aan projecten	1.000	1.000	1.000	1.000
4.7	div	Realistische investeringsplanning	1.500	pm	pm	pm
4.8	ovh	Verlaging personeelsgerelateerde kosten	100	100	100	100
4.9	ovh	Verlagen ICT	150	150	150	150
4.10	ovh	Verlagen inhuur (organisatiebreed)	250	250	250	250
4.11	ovh	Citymarketing	47	47	47	47
4.12	1	Besparing subsidies Sociaal Domein (onderwijs)	262	193	224	254
4.13	1	Economie, werkbudget en capaciteit	150	150	150	150
4.14	1	Verbonden partijen, De Binnenbaan BV	450	450	450	450
4.15	1	Verbonden partijen, GR MRDH	9	9	9	9
4.16	2	Besparing subsidies Sociaal Domein (Wmo/welzijn)	234	234	234	234
4.17	2	Besparing subsidies Jeugd	250	250	250	250
4.18	2	Effectiever inrichten individuele voorzieningen (Wmo/HH)	250	250	250	250
4.19	2	Vrijwilligerswaardering	20	20	20	20

besluit nr	Progr	Omschrijving bedragen* € 1.000	2026	2027	2028	2029
4.20	2	Verbonden partijen, GR GGD/VT	189	189	189	189
4.21	2	Verbonden partijen, GR Servicebureau Haaglanden	11	11	11	11
4.22	3	Vervangingsinvesteringen kapitaliseren en tegelijkertijd	7.000	7.000	7.000	7.000
	OAD	toevoegen aan reservering Veroudering van de stad	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
4.23	3	Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	350	350	350	350
4.24	3	Kostendekkendheid riolering	130	130	130	130
4.25	3	Zwerfvuil ruimen beperken	35	35	35	35
4.26	3	Versoberen beheer openbare ruimte	45	45	45	45
4.27	3	Beperken herstelwerkzaamheden openbare ruimte	53	53	53	53
4.28	3	Verlagen budget tijdelijke kwaliteitsimpuls	100			
4.29	3	Stoppen met organiseren adoptiegroen	28	56	84	112
4.30	3	Beperken van het nemen van verkeersmaatregelen	15	15	15	15
4.31	3	Verlagen werkbudget energietransitie	63	63	63	63
4.32	3	Groenprojecten	63	63	63	63
4.33	4	Zwemvergoeding	121	121	121	121
4.34	5	Verbonden partijen, GR Omgevingsdienst Haaglanden	80	80	80	80
4.35	5	Verbonden partijen, GR Veiligheidsregio Haaglanden	740	740	740	740
4.36	6	Kostendekkenheid leges omgevingsvergunning	200	200	200	200
4.37	6	Kostendekkenheid leges huwelijken en scans	43	43	43	43
4.38	6	Dienstverlening publieksbalies	50	50	50	50
4.39	6	Verkiezingen	84	84	84	84

5. De voorstellen voor **beleidswijzigingen** voor de **jaarschijf 2025** vast te stellen en voor de navolgende posten voor 2025 exploitatiebudgetten beschikbaar te stellen:

besluit nr	Programma	Omschrijving	2025
5.1	1	Work in Nederland (WIN) met dekking via OAD	150.000
5.2	1	Hervorming Arbeidsmarktinfrastructuur Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal met dekking via OAD	1.146.000
5.3	1	Taakmutaties Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal- regionale doelgroepsspecifieke aanpak met dekking via OAD	137.000
5.4	1	Verhoogde inzet asiel en integratie	258.000
5.5	1	Campagnebudget versterking preventie en vroegsignalering schuldhulpverlening	25.000
5.6	2	Realisatie gemeentelijke opvang	2.100.000
5.7	3	Natuurinclusief verduurzamen en Soortenmanagementplan met dekking via SPUK	67.000
5.8	7	Omgevingswet	50.000
5.9	7	Formatie vekeer/mobiliteit met dekking via reserve Fonds Zoetermeer 2040	80.000
5.10	7	Wet Goed Verhuurderschap en Wet betaalbare huur met dekking via OAD	135.000
5.11	7	Voorbereiding regiodeal met dekking via reserve Fonds Zoetermeer 2040	50.000
5.12	7	Subsidie woningbouwproject met dekking van de provincie	200.000
5.13	7	GR Bedrijvenschap Hoefweg voordelig resultaat bij opheffing te storten in reserve Fonds Zoetermeer 2040	200.000
5.14	7	Penvoerderschap Hoefweg met dekking via reserve Fonds Zoetermeer 2040	20.000
5.15	Overhead	Public Affairs, uitvoeringsbudget met dekking via OAD	25.000
5.16	Overhead	Meterkasten Netbeheerder met dekking via het potje van het college	25.000
5.17	Overhead	Personeelsvergoedingen, reiskostenregeling eenmalig positief (vanaf 2026 met dekking vanuit bezuinigingsvoorstel Ramingssystematiek p-max-1 via OAD)	250.000

6. De streefwaarde van de effectindicator Waardering inwoners voor evenementen (doelstelling 4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele -, sport- , groen- en speelvoorzieningen) te wijzigen van 7,9 naar 7,1.

7. De streefwaarde van de effectindicator Inwoners dat evenementen bezoekt (doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad) te wijzigen van 42% naar 71%.

8. De effectindicator Aantal bezoekers stads- en speelboerderijen te wijzigen in Aantal bezoekers stads- en speelboerderijen en wijk- en schooltuinen (doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad).

9. De streefwaarde van de effectindicator Aantal bezoekers stads- en speelboerderijen en wijk- en schooltuinen te wijzigen van 375.000 naar 325.000.

10. De huidige inrichting/indeling van de programma's in de Programmabegroting 2026 te handhaven.

11. De moties Geen lastenverzwaring voor onze inwoners (2406-12), Stapeleffecten bij kwetsbare doelgroepen (2406-36) en Zó!- Bestaanszekerheid behouden (2406-44) als afgedaan te beschouwen.

Bestemming resultaat jaarrekening 2024 (bijlage 3 Perspectiefnota 2026)

12. Voor budgetoverhevelingen en resultaatbestemmingsvoorstellen als uitgangspunten te nemen:
    a. in het algemeen geen voorstellen met overheveling naar 2026;
    b. bij beschikbaar budget voor 2025 eerst dat budget aanspreken voordat overgebleven budget uit voorgaande jaren beschikbaar wordt gesteld.

13. De volgende resultaatbestemming van de jaarrekening 2024 vast te stellen:
    a. Voor **budgetoverhevelingen** die in 2024 zijn toegekend, maar niet zijn uitgevoerd en voldoen aan de criteria:
       - activiteiten waar het budget in 2024 voor beschikbaar was, zijn niet (geheel) uitgevoerd en de activiteiten zijn ook in 2025 of later nog noodzakelijk;
       - voor deze activiteiten is geen structureel budget in de begroting beschikbaar;
       - bij het vaststellen van de jaarrekening is op het betreffende programma sprake van een positief rekeningresultaat;
       - het budget is niet eerder overgeheveld

       voor 2025 een budget van € 701.910 beschikbaar te stellen voor de Crisisorganisatie jeugd (€ 248.000) en Toegankelijkheid gemeentelijke accommodaties (€ 453.910) te dekken door aanwending van de Vrij inzetbare reserve.
    b. Voor activiteiten die niet volledig voldoen aan de criteria van budgetoverheveling, maar waarbij het wel gaat om eenmalig budget voor activiteiten die in 2025 of later nog worden uitgevoerd via **resultaatbestemmingsvoorstellen** voor 2025, 2026, 2027, 2028 en 2029 een budget van per saldo € 7.468.120 beschikbaar te stellen, te dekken door aanwending van de Vrij inzetbare reserve voor:
       13.b.1 Arbeidsmarktregio ZHC taakmutaties € 429.772 in 2025
       13.b.2 Arbeidsmarktregio ZHC centraal € 2.467.848 in 2025
       13.b.3 Toegankelijkheid, impulsgelden € 290.000 in 2025
       13.b.4 Winkelcentra € 208.000 in 2025
       13.b.5 Verbeteren stadhuis (€ 3.060.000) en het herstel van de Europatunnel (€ 1.248.000) in 2025 toe te voegen aan de Brede bestemmingsreserve
       13.b.6 Europatunnel € 1.248.000 en dit bedrag te onttrekken aan de Brede bestemmingsreserve en 2025
       13.b.7 Omgevingswet € 155.000 in 2025
       13.b.8 Woningversnellingsproject Engelandlaan € 62.000 in 2025
       13.b.9 Woonwagenhuisvesting € 164.000 in 2025
       13.b.10 Grondzaken, negatieve bedragen, € 337.500 in 2025, € 102.000 in 2026, € 123.000 in 2027, € 44.000 in 2028 en € 10.000 in 2029

c. 13.c.1 Voor **herfaseringen** voor de programma's 1 en 2 een budget beschikbaar te stellen van € 261.691 in 2025 en € 259.349 in 2026 en deze herfaseringen op genoemde programma's te dekken door een onttrekking uit de reserve Sociaal innovatiefonds.

13.c.2 Voor programma's 1, 6 en 7 een budget beschikbaar te stellen van € 775.226 in 2025, € 190.000 in 2026 en € 100.000 in 2027 door een onttrekking uit de reserve Fonds Zoetermeer 2040.

13.c.3 Voor programma's 3 en 7 een budget beschikbaar te stellen van € 636.042 in 2025, € 20.681 in 2026 en € 17.000 in 2027 door een onttrekking uit de Brede bestemmingsreserve.

13.c.4 Voor programma's 3 en 7 een budget beschikbaar te stellen van € 2.079.212 in 2025 en € 2.322.922 in 2026 en te dekken vanuit Bijdragen van derden.

13.c.5 Voor programma 3 een budget van € 2.804.088 in 2029 beschikbaar te stellen en te dekken door een onttrekking uit de Reserve duurzaamheidsfonds 2040.

14. De investeringsbudgetten ouder dan twee jaar voor een bedrag van € 69.607.900 mln. aan uitgaven over te brengen naar 2025, € 7.188.835 naar 2026 en € 1.511.244 naar 2027 en de daarmee verband houdende geraamde inkomsten van € 26.548.555 voor 2025 en € 2.057.500 voor 2026 in de begroting op te nemen.

Eerste Tussenbericht 2025 (bijlage 2 Perspectiefnota 2026)

15. De volgende financiële afwijkingen van het lopend boekjaar 2025 vast te stellen bestaande uit:
    1. Financiële ontwikkelingen bestaand beleid (voordeel € 151.000)
    2. Onvermijdelijke ontwikkelingen (nadeel € 50.000)

16. De volgende investeringsbudgetten te muteren:
    a. Bedrijfswagen Storingsdienst en Toezicht met € 315.000
    b. Bedrijfsbus met € 52.749
    c. Bedrijfswagen Bouw- en Woningtoezicht met € 84.000
    d. Wasstraat AIZ met € 130.000
    e. WKA Scheglaan 11 met -/- € 197.000
    f. Zonwering Spitsbergen met € 45.000

17. Het waardevast houden van bepaalde reserves en voorzieningen die door de raad hiervoor zijn aangewezen, te verwerken in de begroting en te dekken ten laste van de hiervoor op OAD gereserveerde middelen.

18. Voor de technische praktijklocatie (Programma 1) € 40.000 voor 2025 beschikbaar te stellen en te dekken door aanwending van de Reserve Fonds Zoetermeer 2040.

19. Voor de Landmarks Dorpsstraat (Programma 1) € 25.000 voor 2025 beschikbaar te stellen en te dekken via Potje van de raad.

20. Voor de uitbreiding onderzoek Krakeling (Programma 7) € 40.000 voor 2025 beschikbaar te stellen en te dekken via Potje van de raad.

21. Voor de reorganisatie van het team Belastingen budgetten te verschuiven over diverse programma's (OAD, Overhead en Programma 6).

Begrotingswijziging

22. De uit bovenstaande besluiten voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.

Over deze besluiten geen referendum mogelijk te maken omdat het voorstellen tot aanpassing van de begroting betreft. Dit besluit treedt een dag na de bekendmaking in werking.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 30 juni 2025

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen